

Overschie Schaakt

mei t/m augustus 2010

Afzender :

**Schaakgenootschap Overschie
p/a Gordelweg 226-G,
3039 GB Rotterdam**

SCHAAKGENOOTSCHAP OVERSCHIE

ALGEMENE INFORMATIE	INHOUD	BLZ.
verenigingsavond : elke vrijdag van 20.00 tot 24.00 uur, jeugd vanaf 18.45 uur	Vasily Smyslov (M. Degeling)	2
verenigingslokaal : Rodenburgstraat 59, 3043 TT Rotterdam telefoon 010 - 415 61 89	Ratinglijst (M. Degeling)	19
postadres : Gordelweg 226-G, 3039 GB Rotterdam	1 ^o team - ronde 8 en 9 (M. Degeling)	20
girekening : 6 9. 3 3. 8 9 t.n.v. Penningmeester SG Overschie	Ingezonden bericht (J. Koenen)	25
bankrekening : 254681018 t.n.v. Penningmeester SG Overschie	Ledenlijst	26
contributie : Senioren € 85,00 per jaar Senioren 65+ € 56,70 per jaar Junioren € 56,70 per jaar Aspiranten € 42,50 per jaar Huisgenoten en dubbelleiden 5% korting		
website SGO : http://www.xs4all.nl/~ochtmanh/sgo		
redactie clubblad : A. van Kempen hw.vankempen@telfort.nl tel 010-4623688 06-52112720		

BESTUUR

Voorzitter R.M. Duin	: Rotterdamse Rijkweg 64 3043 BM Rotterdam	010-4621733 r.m.duin@planet.nl
Vice-voorzitter R. Verbeek	: Prins Mauritsingel 76 C 3043 PJ Rotterdam	010-4158628 info@assurantikantoorverbeek.nl
Secretaris A. van Kempen	: Gordelweg 226-g 3039 GB Rotterdam	010-4623688 / 06-24955255 hw.vankempen@telfort.nl
Penningmeester M. Degeling	: Joliotplaats 388 3069 TL Rotterdam	010-2867204 m.degeling@hetnet.nl
Wedstrijdleader E. Brandenburg	: Boerhavelaan 60-a 3112 LK Schiedam	010-4260548 erikb@kabelfoon.nl
Co-wedstrijdleader J. Smit	: Maskerbloemstraat 8 3053 EE Rotterdam	010-4209680 / 06-53223783 hansmit@kpnplanet.nl
Jeugdleader J. v/d Meer	: Burg. Baumannlaan 42 3043 AM Rotterdam	06-34927442 hupavs@hotmail.com
Comm. van mat. H. Doornheim	: Beeningerstraat 32-a 3042 TL Rotterdam	06-51966373 jld@worldonline.nl

VASILY VASILJEVITSJ SMYSLOV

(24 MAART 1921 – 26 MAART 2010)

Vrijdag 26 maart 2010 is een diepzwarte dag in de schaakgeschiedenis. Kort na zijn 89ste verjaardag werd Vasily Smyslov met hartklachten in een Moskous ziekenhuis opgenomen; vrijdagnacht overleed hij. Daarmee ontviel ons de laatste schaakreus van de topspelers die in de vijftiger en zestiger jaren van de vorige eeuw heersten.

De grote schaakstrateeg **Smyslov** heeft het van die toppers nog het langst volgehouden. Laten we namen van die wereldtoppers in de jaren na de W.O. II maar eens de revue laten passeren, al we moeten daarbij enigszins selectief en dus arbitrair te werk gaan:

Naam	Geboren	Topprestatie(s)	Overleden
A. Aljechin	1892	WK 1925 – 1935 en 1937 - 1946	1946
M. Euwe	1901	WK 1935 - 1937	1981
V. Smyslov	1910	12 – 12 in 1954, WK 1957 – 1958	2010
M. Najdorf	1910		1997
M.M. Botwinnik	1911	WK 1948 – 1957, 1958 – 1960 en 1961 - 1963	1995
S. Reshevsky	1911		1992
R. Fine	1914		1993
P. Keres	1916		1975
D. Bronstein	1924	12 – 12 in 1951	2006
E. Geller	1925		1998
T. Petrosian	1929	WK 1963 - 1969	1984
M. Tal	1936	WK 1960 - 1961	1992

Hoe werd je wereldkampioen?

Aljechin had in 1937 de wereldtitel terug veroverd op onze Dr. Max Euwe, wiens titel de regelrechte aanleiding was tot oprichting van ons schaakgenootschap. In die jaren was de titel nog het bezit van de veroveraar van de titel en die besliste zelf wel of hij bereid was zijn titel (tegen goed geld) in te zetten bij een tweekamp. Vanuit die filosofie was Aljechin al in 1938 met Botwinnik overeengekomen om om de titel te strijden maar daar kwam de 2^e wereldoorlog tussen. Begin 1946 kwamen de heren overeen te gaan spelen maar nu kwam de dood tussenbeide.

De weg naar het wereldkampioenschap tot 1963

Op dat moment trok de wereldschaakbond (FIDE) de titel naar zich toe. Er werd in 1948 een toernooi opgezet waarin om de wereldtitel zou worden gestreden door de beste zes schakers van dat moment. Tevens werd de wereld in een groot aantal zones verdeeld waarin elke drie jaar, te beginnen in 1948, een zgn. zone toernooi (ZT) werd gehouden.

De toppers van die ZT's streden een jaar later (vanaf 1949) in één van drie interzonale toernooien (IZT) en de top van die IZT's mochten het daaropvolgende jaar (vanaf 1950) in een Kandidatentoernooi strijden om het recht de vigerende wereldkampioen het jaar daarna (vanaf 1951) te bekampen.

Van die wereldkampioen moest dan wel worden gewonnen in een tweekamp over 24 partijen; bij een gelijkspel was de wereldkampioen niet verslagen en behield hij zijn titel.

Won de uitdager dan had de verslagen wereldkampioen het recht op een revanche match het jaar daarop; een recht dat met ingang van 1963 werd geschrapt en tevens werd het Kandidatentoernooi vervangen door Kandidatenmatches.

Deze uitgebreide uitleg is noodzakelijk voor de nog niet zo oude leden want de laatste tijd gaat het er heel wat rommeliger aan toe.

De eerste wereldkampioen nieuwe stijl

In 1948 nodigde dus de FIDE de toppers Botwinnik, Euwe, Fine, Keres, Reshevsky en **Smyslov** uit. Reuben Fine gaf voorrang aan zijn carrière waardoor er een vijfkamp overbleef.

De eerste 10 ronden (8 partijen) werden in Den Haag gespeeld; Botwinnik stond daarna met 6 uit 8 bovenaan. De resterende 15 ronden in Moskou. De uitkomst was een eclatante overwinning voor Botwinnik met 14 (10+ / 2- / 8=). Op gepaste afstand eindigden **Smyslov (11)**, Keres (10½), Reshevsky (10½) en Euwe (4). Euwe, die in het toernooi Groningen-1946 nog nipt verloor van Botwinnik, was duidelijk niet in goeden doen.

Kandidatentoernooi Budapest, 1950

Bij het Kandidatentoernooi Budapest 1950 eindigden Boleslavski (6+ / 0- / 12=) en Bronstein (8+ / 2- / 8=) samen bovenaan met 12 uit 18 en **Smyslov** eindigde met 10 punten (5+ / 3- / 10=) op de derde plaats.

*De gegevens in deze alinea verkreeg ik door de welwillende medewerking van het **Max Euwe Centrum**.*

Bronstein en Boleslavski moest in een match uitmaken wie de uitdager van Botwinnik zou worden. Na 12 partijen stond het nog gelijk en pas in de 14^e partij wist Bronstein de winst naar zich toe te trekken en verwierf het recht tegen de wereldkampioen aan te treden.

Bronstein scoorde in 1951 tegen Botwinnik 12 punten (5+ / 5- / 14=), was dus gelijkwaardig maar werd nooit wereldkampioen.

Kandidatentoernooi Zürich, 1953

Drie jaar na Budapest werd het tweede Kandidatentoernooi gehouden, nu in Zürich. Over dit toernooi verscheen een boek met analyses van de hand van David Bronstein dat algemeen als één van de allerbeste boeken in dit genre ooit wordt beschouwd.

Bronstein roemt de partij **Smyslov-Euwe** en rekt hem tot de beste voorbeelden van de kunst van het schaken; **Smyslov** deelde die mening kennelijk niet, want selecteerde hem niet bij zijn beste 125 partijen.

De eindstand van dit dubbelrondig toernooi tussen 15 combattanten (dat laatste hield in dat er elke ronde één speler een vrije dag had) was:

1.	Smyslov	18 uit 28	9+ / 1- / 18=
2-4	Bronstein	16	6+ / 2- / 20=
2-4	Keres	16	8+ / 4- / 16=
2-4	Reshevsky	16	8+ / 4- / 16=
5	Petrosian	15	6+ / 4- / 18=

Van de andere deelnemers memoreren we toch nog even 6e plaats van Geller (14½ uit 28), de 7e plaats van Najdorf (14½), de 11^e plaats van Boleslavski (13) en de 14^e plaats van Euwe (11½).

Voor de commentaren van Bronstein put ik uit zijn boek.¹ Die commentaren worden vooraf gegaan door Br. en die van Fritz 11 door Fr.

Wit: Vasily Smyслов

Zwart: Max Euwe

Plaats: Zürich (18), 3-10-1953

Opening: Reti – Konings-Indisch systeem

Voorafgaand aan deze partij houdt Bronstein een zeer ongebruikelijke lange inleiding, hij zal die noodzakelijk geacht hebben. We zullen die deels overnemen.

Br. Een pionoffer voor een open lijn is een van de oudste strategische ideeën die we kennen; ze worden al gevonden in de klassieke partijen van Greco, Morphy, Anderssen e.v.a.
Af en toe wordt een pion geofferd om een diagonaal te openen voor een loper. Het meest in het oog springende voorbeeld is

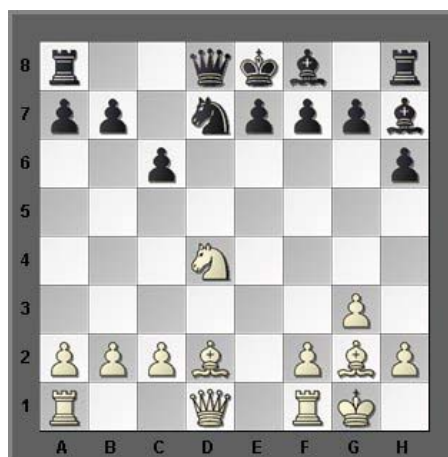
het Noordsgambiet (1. e4, e5; 2. d4, exd4; 3. c3, dxc3; 4. Lc4, cxb2; 5. Lxb2)

De hoogste verwachtingen echter scheppen de pionoffers om torenlijnen te openen, speciaal wanneer dat tevens een directe aanval op koning inhoudt zoals bij voorbeeld in het Muziogambiet (*een variant in het Koningsgambiet; MD*). Natuurlijk staan Grootmeesters tegenwoordig wat sceptisch tegenover dit soort gambieten al genieten ze bij schakers van meer gemiddelde schaakkraft nog vele aanhangers ...

Overschie Schaak!

Waar die pion- en stukoffers vroeger al vroeg in de partij plaatsvonden, worden zulke vroege schermutselingen in het centrum tegenwoordig vermeden. ... De schakers van nu weten net zo goed als Morphy of Anderssen hoe een pion of stuk geofferd moet worden maar karakteristiek voor het huidige schaak is dat offers moeten worden uitgesteld terwijl men zijn zucht tot combineren verbergt achter een masker van positiespel.

Onderstaande partij **Smyslov – Euwe**, die bol staat van gecombineerde ideeën die logisch voortvloeien uit de stand op het bord, verdient het gerekend te worden tot fraaiste voorbeelden van de kunst van het schaken.

1.	Pg1-f3	Pg8-f6
2.	g2-g3	d7-d5
3.	Lf1-g2	Lc8-f5
4.	0-0	Pb8-d7
5.	d2-d3	c7-c6
6.	Pb1-d2	h7-h6

Br. Nu zwart zijn damepion heeft gedekt met c6 is het zinvol te gaan werken aan bezetting van het centrum door 6. ..., e5; het probleem met deze zet is wel dat zwarts zwarte looper ingesloten blijft en hij voorlopig niet kort kan rokeren.

Smyslov buit die situatie uit met zijn 7^e zet, toegegeven wel iets later dan Morphy gewoon was, maar niet minder effectief!

7.	e2-e4 !	d5xe4
8.	d3xe4	Pf6xe4
9.	Pf3-d4	Pe4xd2

Br. Was het de vrees om z'n looperpaar op te geven die de oud-wereldkampioen deed besluiten om geen 9. ..., Pd6 te spelen en hem in plaats daarvan overhaalde tot het ontwikkelen van nog een vijandelijk stuk? Na 9. ..., Pd6; 10. Pxf5, Pxf5; 11. Te1, g6 (11. ..., e6; 12. Lh3, Pd6; 13. Dh5); 12. Pe4 moet wit nog altijd de correctheid van het pionoffer bewijzen.

10.	Lc1xd2	...

Fr. 10. Pxf5? ziet er interessant uit, maar na 10. ..., Pxf1; 11. Dxf1, e6 wint zwart; na 10. Dxd2?! Lg6 staat het gelijk.

10.	...	Lf5-h7

11.	Ld2-c3 ?!	...

Fr. Beter is 11. Tf1-e1!?

Br. In de begintijd van het schaken, toen het positiespel nog niet zo goed ontwikkeld was en het vóór staan van een pion of stuk beschouwd werd als kenmerk van een schurk. Ik ben er dan ook van overtuigd dat toen wit zonder enige aarzeling een paard op c6 zou hebben geofferd om de bescherming van de zwarte koning uiteen te slaan. Twee voorbeelden:
I) 11. Pxc6, bxc6; 12. Lxc6, Tc8; La5! of
II) 12. ..., Lf5; 13. Df3, Tc8; 14. La4 gevolgd door Td1

Hiermee krijgt wit een positie die vergelijkbaar is met een beroemde partij van Morphy. Zwart heeft geen mogelijkheid zichzelf te bevrijden.

Na de minder krachtige maar positionele tekstzet wordt de partij een andere richting op gebogen en dat dwingt **Smyslov** verderop in de partij met heel veel vernuft opnieuw kansen op een combinatorische aanval te creëren.

11.	...	Dd8-c7
12.	Dd1-f3	e7-e5
13.	Tf1-e1	0-0-0
14.	Pd4-b3	f7-f6 ?

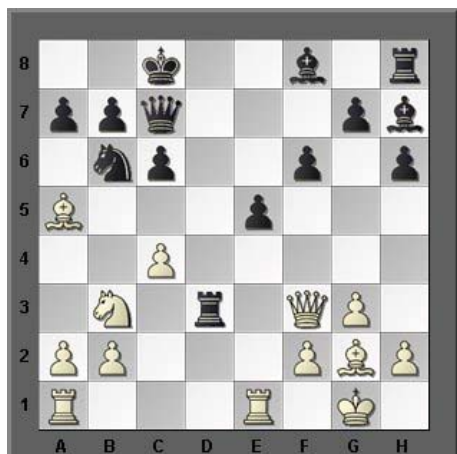
Br. Euwe zet een pionnenfalanx op de zwarte velden op maar veronachtzaamt de witte velden, een omstandigheid die **Smyslov** later prachtig benut. Noodzakelijk was 14. ..., f5.

15.	Lc3-a5	Pd7-b6

Br. Euwe overschat zijn positie en speelt te dogmatisch zonder ook maar iets toe te geven. Noodzakelijk was 15. ..., b6; 16. Lc3, Pc5 en na 17. Pxc5, Lxc5; 18. a4, Ld4; 19. a5 met gelijke kansen.. Nu heeft zwart geen tegenkansen.

Overschie Schaak:

16. **c2-c4** **Td8-d3**

17. **Df3-h5** **Dc7-e7**
 18. **.Lg2-f1** **g7-g6**

Br. Het is nooit leuk om je loper te moeten insluiten maar deze tussenzet is noodzakelijk omdat de toren alleen terug kan naar d7 maar dan moet de dreiging Lh3 met f5 kunnen worden beantwoord.

19. **Dh5-e2** **Td3-d7**
 20. **De2-e3** **Kc8-b8**
 21. **Ta1-d1** **Pb6-c8**

Br. Er beginnen zich wolken boven zwarts positie te verzamelen. De aanbeveling van Euwe en Stahlberg 21. ..., Lg8 maakt zeker geen substantieel verschil; bij voorbeeld 22. Lxb6 en 23. Dxb6 dreigt 24. Pa5

22. **Lf1-h3** ...

Br. Een gevolg van 11. ..., f6? De diagonaal h3-c8 is erg zwak en zwart, die eerder f5 niet wilde spelen, moet daartoe nu alsnog besluiten.

22. ... **Td7xd1**
 23. **Te1xd1** **f6-f5**
 24. **La5-b4 !** ...

Br. Het begin van een serie combinaties. Met deze zet legt wit zowel de zwakte van de e-pion als van de h-pion (zie 24. ..., Dc7; 25. Lxf8, Txf8; 26. Dxb6) bloot.

24. ... **De7-f6 ??**

Fr. Met 24. ..., De8 kun je nog hopen op een wonder. 25. Lc3, Lg7 maar wit staat beter.

25. **Lb4-c3** **Lf8-g7**

Br. Nog een stap terug, de loper dekt niet langer het vitale veld c5.

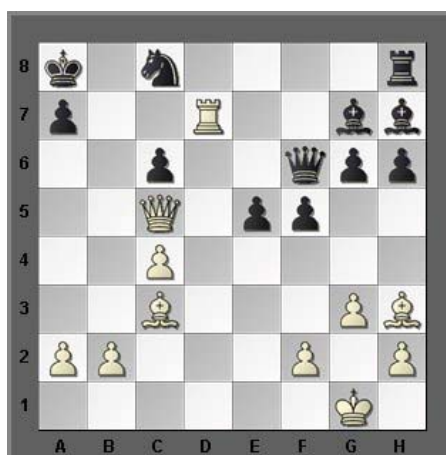
26. **Pb3-c5** **Kb8-a8**

Br. Op 26. ..., Pb6 zou 27. Td7! volgen maar nu komt het einde wel heel snel dichtbij.

27. **Pc5xb7** **Ka8xb7**

Fr. Ook na 27. ..., De7; 28. Pa5, Dc7; 29. Pxc6, e4 (29. ..., Dxc6?? 30. Lxe5; f4; 31. Lxf4 en wit wint) 30. Lxg7, Tg8 wint wit.

28. **Td1-d7** + **Kb7-a8**
 29. **De3-c5** ...

Br. Dit is voldoende voor de winst maar elke schaker, van beginner tot Grootmeester, zou meer plezier hebben beleefd aan de variant 29. Lg2, Te8; 30. Lxe5 (ook goed maar minder to the point is 30. Txg7, Dxg7; 31. Lxc6+ gevolgd door 32. Lxe8), Txe5; 31. Dxe5! Dxe5; 32. Lxc6, Kb8; 33. Tb7+ Ka8; 34. Tb3-6 mat!

MD Bronstein vermeldt het niet maar we kunnen natuurlijk niet uitsluiten dat één of beide spelers al in (lichte) tijdnood zat; het gebruikelijke tempo in die dagen was bij mijn weten 40 zetten in 2½ uur.

29. ... **Pc8-b6**
 30. **Td7xg7 !** **Df6xg7**
 31. **Lc3xe5** **Dg7-d7**
 32. **Le5xh8** ...

Br. Met een pluspion en het loperpaar staat de uitkomst van de partij vast. De nu volgende fase van de partij is niet bijzonder interessant al had Smyslov hier en daar accurater kunnen spelen, bij voorbeeld door de dames niet te ruilen.

MD Dus laten we het hierbij. Wit wint na 68 zetten.

Overschie Schaakt

Wit: Paul Keres

Zwart: Vasily Smyslov

Plaats: Zürich (24), 13-10-1953

Opening: Engels overgaand in Dame-Indisch, de klassieke variant met 4. e3

Voor de commentaren richten we ons weer op het toernooiboek van Bronstein [zie ⁱ] en ze worden nog steeds gekenmerkt met Br. maar nu komen ook de commentaren van **Smyslov** uit diens boek ⁱⁱ er bij, voorafgegaan door Sm. Daar waar Fritz 11 nog iets zinnigs heeft te melden is dat te herkennen aan Fr. en tenslotte, als ik zelf iets wil opmerken doe ik dat met mijn initialen en cursief.

Br. Voorafgaand aan de 24ste ronde lag Keres een half punt achter op **Smyslov** maar Keres had de 25ste ronde vrij en hij realiseerde zich dat hij na een remise bij het ingaan van de 26ste ronde 1 of 1½ punt achter op **Smyslov** zou staan, afhankelijk van diens resultaat in de 25ste ronde tegen Reshevsky. Dat geeft ons het inzicht waarom psychologische omstandigheden Keres aanzette om zijn geluk te zoeken in een ongebruikelijke scherpe koningsaanval met zijn beide torens en zonder de hulp van zijn pionnen.

Keres wilde of kon zijn aanval echter niet methodisch en logisch voorbereiden. Al op de 19^e zet offerde hij een toren ogenschijnlijk zonder enige compensatie. Offers als Lxh7+ of Txg7+ die de tegenstander “dwingen” het stuk te slaan begrijpen we wel. Echter de fraaiste offers zijn anders, zoals hier: de toren wordt aangevallen maar wit laat hem “in” staan.

1.	c2-c4	Pg8-f6
2.	Pb1-c3	e7-e6
3.	Pg1-f3	c7-c5
4.	e2-e3	Lf8-e7
5.	b2-b3	0-0
6.	Lc1-b2	b7-b6
7.	d2-d4	c5xd4
8.	e3xd4	d7-d5
9.	Lf1-d3	Pb8-c6
10.	0-0	Lc8-b7
11.	Ta1-c1	...

Br. Op 11. De2 kon zwart zonder al teveel risico op pionwinst spelen: 11. ..., Pb4; 12. Lb1, dxc4; 13. bxc4, Lxf3 gevolgd door 14. ..., Dxd4.

11.	...	Ta8-c8
12.	Tf1-e1	...

Sm. Met grote omzichtigheid gespeeld. Op 12. De2 zou kunnen volgen: 12. ..., Pb4; 13. Lb1, dxc4; 14. bxc4, Lxf3 en wits centrum pionnen liggen onder vuur.

12.	...	Pc6-b4
-----	-----	--------

Sm. Een kenmerkend tactisch plan, dat zwart in staat stelt zijn stelling te verlichten. Na de gedwongen terugtocht van de looper naar f1 (de c-pion moet gedekt blijven) verwerft zwart de controle op e4.

13.	Ld3-f1	Pf6-e4
-----	--------	--------

Sm. Het logisch vervolg na de voorgaande manoeuvre. Zwart dreigt nu 14. ..., Pxc3 en 15. ..., Pxa2 terwijl 14. Pxe4 niet goed is voor wit met het oog op 14. ..., dxe4; 15. Pd2, f5; 16. f3, Lf6 enz.

14.	a2-a3	Pe4xc3
15.	Tc1xc3	...

Br. Wit ontvouwt zijn plan om de toren naar de koningsvleugel te spelen. Anderzijds was 15. Lxc3 duidelijk niet goed wegens 15. ..., Pxa2.

15.	...	Pb4-c6
16.	Pf3-e5	...

Sm. Het alternatief was 16. c5 maar wit is geboeid door de mogelijkheid van een aanval op de andere vleugel. Wat hij wil beginnen is niet een systematische belegering maar een heuse stormloop tegen de vijandelijke koning.

16.	...	Pc6xe5
17.	Te1xe5	...

Br. Beide torens staan gereed voor de inval over de h-lijn.

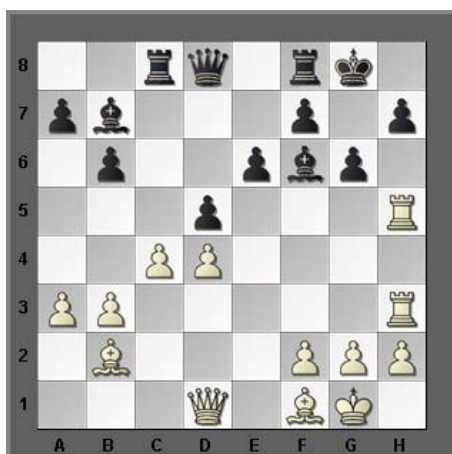
Overschie Schaakt

17. ... Le7-f6
 18. Te5-h5 g7-g6

Fr. Zwart bedreigt de toren maar wellicht was 18. ..., dxc4; 19. Txc4, Txc4; 20. bxc4 en dan pas g6 verstandiger.

Br. Het is zeker niet misplaatst hier op te merken dat wit dreigt met 19. Txf7, Kxf7; 20. Dh5+ Kg8; 21. Th3, Lh4; 22. Txf4, f5; 23. Dh7+ een onweerstaanbare aanval op te zetten.

19. Tc3-h3 ? ...

Br. Achteraf zei **Smyslov**: “Ik twijfelde lang of ik het offer wel of niet moest aannemen. Temeer omdat ik niet in staat was te zien hoe wit hier zou kunnen winnen.”

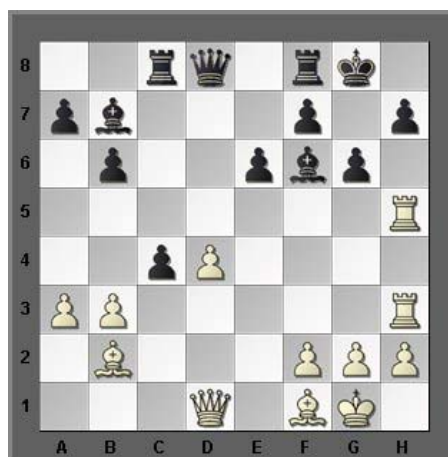
Inderdaad, een hele toren zomaar kunnen slaan zonder duidelijke consequenties! Het ergste is dat je je afvraagt “Wat als ik niet sla en later toch verlies?” Merk ook op dat die toren op de volgende zet de h-pion kan slaan. Zal ik ‘m toch maar grijpen?

Alle varianten achter het bord doorrekenen is evident niet mogelijk; het enige dat men kan doen is de hoofdlijnen onderzoeken en vertrouwen in jezelf hebben.

Sm. De inzet van de beide torens op de h-lijn geeft een dreigend beeld. Keres, die zich niet laat ophouden door offers zet een energiek offensief in. Bedenk ook dat deze partij voor beide spelers op dat moment van groot belang was.

Fr. Ziet 19. Tg3!? er niet beter uit?

19. ... d5xc4

Sm. De beste zet! Zwart opent de diagonaal voor zijn witte looper. De aanname van het torenoffer was gevaarlijk gezien de variant 19. ..., gxh5; 20. Dxf5, Te8; 21. Dh6, dxc4; 22. d5, Lxb2; 23. Tg3+ Kh8; 24. Th3, Kg8 met een zekere remise voor wit en hij heeft ook nog aanvalskansen na 21. a4!

Br. **Smyslov's** intuïtie heeft hem niet misleid zoals latere analyses bewezen. Hij speelde hier de sterkste zet. Maar hoe kwam hij daartoe? Welk soort mechanisme, als men het zo mag noemen, bestuurt de intuïtie van een Grootmeester? Beredeneerde **Smyslov** het resultaat of gokte hij simpelweg; zoals in een loterij.

Natuurlijk was de tekstzet het resultaat van een intensieve bestudering van de positie. Allereerst opent zwart de diagonaal voor zijn looper en opent daarbij de mogelijkheid die looper via e4 naar f5 of g6 te spelen. Ten tweede wordt de d-lijn geopend waardoor de dame naar d5 kan worden gespeeld met aanval op g2 en d4. Ten derde is er ineens, tijdelijk, een vrije c-pion die naar c3 dreigt te marcheren met sluiting van de diagonaal van de gevaarlijke looper op b2.

Ondertussen blijft de toren op h5 “in” staan en die dreigt nu echt geslagen te worden zoals blijkt uit: 20. bxc4, gxh5; 21. Dxf5, Le4!.

Toch blijven we allemaal nieuwsgierig naar wat er had kunnen gebeuren als zwart de toren direct had geslagen. Zou het vluchtveld na 19. ..., gxh5; 20. Dxf5, Te8 hem hebben geholpen? Nee, want na 21. a4!! Sluit wit met 22. La3 de vluchtweg af.

(Bronstein werkt dat nog uit in varianten maar mij dunk dat het zo wel duidelijk is; MD).

Overschie Schaak

20. **Th5xh7 ?** ...

Br. Keres had nog remise kunnen afdwingen door 20. Dg4, c3; 21. Lxc3, Txc3; 22. Txc3, Dxd4; 23. Dxd4, Lxd4; 24. Tc7, gxh5; 25. Txb7 maar zoals al bij het begin van de partij werd aangegeven was Keres niet uit op een remise; ook niet toen hij deze aanval opzette.

Sm. Na 20. bxc4 kan zwart de toren slaan 20. ..., gxh5; 21. Dxb5 en dan de looper met 21. ..., Le4 bij de verdediging betrekken. Ook na 21. Ld3, Te8; 22. Dxb5, Kf8; 23. a4, Dd6; 24. Lf1 (24. c5, Dd5 of 24. Le4, Lxe4; 25. La3, Dxa3; 26. Txa3, Txc4 zijn geen verbeteringen) 24. ..., Df4; 25. La3+ Le7; 26. Th4, Df6 en wits aanval is afgeslagen.

Objectief nog het beste voor wit is de door Bronstein aangegeven variant 20. Dg4, zie hierboven.

20. ... **c4-c3 !**

Sm. Het begin van zwarts tegenaanval. Het opspelen van deze pion weerlegt wits agressieve bedoelingen. 21. Lxc3 faalt op 21. ..., Txc3; 22. Txc3, Kxh7

Br. Nu kan de looper noch slaan op c3 wegens Txc3 noch uitwijken naar c1 wegens Dxd4. Keres' volgende zet is nog de beste gegeven de omstandigheden.

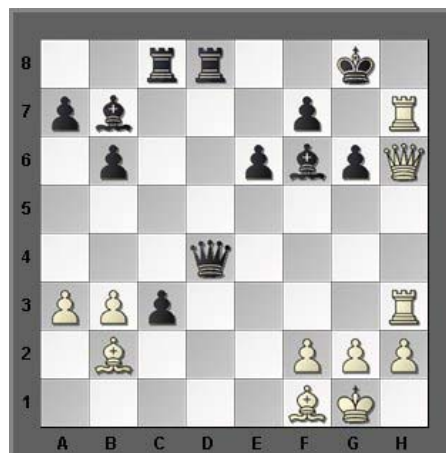
21. **Dd1-c1** **Dd8xd4**

Br. De looper slaan is een bar slecht idee met het oog op 22. Dh6, Dxd4; 23. Th8+ Lxh8; 24. Dh7 mat.

Fr. vond dat ook: "21. ..., cxb2?? is zelfmoord: 22. Dh6, Dxd4; 23. Th8+ Lxh8; 24. Dh7#"

22. **Dc1-h6** **Tf8-d8**

Sm. Precies op het juiste moment. Nu de dreiging van Th8+ is gepareerd blijkt dat de drievoudige bezetting met zware stukken van de h-lijn wit niet heeft opgeleverd. Zwart grijpt het initiatief.

23. **Lb2-c1** **Lf6-g7**

24. **Dh6-g5** **Dd4-f6**

25. **Dg5-g4** **c3-c2**

Sm. Met de dreiging 26. ..., Td1; 27. Lg5, c1D en zwart wint.

26. **Lf1-e2** **.Td8-d4**

Br. Zwart blijft het heel nauwkeurig spelen en dwingt 27. f4 af en daarmee de opening van de diagonaal g1-c5 voor een beslissend schaakje.

27. **f2-f4** **Td4-d1 +**

28. **Le2xd1** **Df6-d4 +**

Fr. Wit loop mat na 29. Te3, cxd1D+ 30. Dxd1, Dxd1+ 31. Kf2, Tc2+ 32. Ld2, Txd2+ 33. Te2, Dxe2+ 34. Kg3, Td3+ 35. Kh4, Lf6#

0-1

Wereldkampioenschapsmatch, Moskou 1954

Wie de artikelen over Botwinnik door RR - niet de beroemde Rolls-Royce maar ons gewaarde clublid Ronald Ruytenberg - volgt, zou een indruk van superioriteit van de wereldkampioen kunnen krijgen maar dat wil ik in dit kader toch wat nuanceren. Botwinnik torende niet ver boven de rest uit maar vond in Bronstein, **Smyslov** en Tal evenknieën. Zoals al eerder aangegeven slaagde Bronstein er in 1951 niet de

Overschie Schaakt

wereldkampioen te verslaan, het werd 12 – 12 en hij behield zijn titel. **Smyslov** kwam in 1954 precies even ver (7+ / 7- / 10=) maar zou drie jaar later wel slagen.

Hier volgt nu een partij uit die eerste match, 1954, die de grote kracht van **Smyslov** nog eens onderstreept. De commentaren zijn van **Smyslov** uit diens boek [zie ⁱⁱ] en worden voorafgegaan door VS. Fr duidt op opmerkingen van Fritz 11.

Wit: M. Botwinnik
Zwart: V. Smyslov
 Plaats: Moskou (14), 15-4-1954.
 Opening: Konings-Indisch, Lg2-fianchetto.

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	g7-g6
3.	g2-g3	Lf8-g7
4.	Lf1-g2	0-0
5.	Pb1-c3	d7-d6
6.	Pg1-f3	Pb8-d7
7.	0-0	e7-e5
8.	e2-e4	c7-c6

Sm. Dit ontwikkelingsidee, het vasthouden van de spanning in het centrum, spreekt mij meer aan dan 8. ..., exd4. De stelling zoals in de partij kwam eerder voor in de partijen tussen Botwinnik en Bronstein (in 1944 en 1951) en trokken mijn aandacht tijdens mijn voorbereiding op deze match.

9. Lc1-e3 ...

Sm. Gebruikelijker is hier 9. d5 of 9. h3. De ontwikkeling van de loper naar e3 is perfect als reactie op 8. ..., Te8 maar nu niet aanbevelingswaardig.

9.	...	Pf6-g4
10.	Le3-g5	Dd8-b6
11.	h2-h3	...

Sm. Tot zover is alles bekend! In een bekende partij Lilienthal – Konstantinopolsky (Sochi 1952) werd 11. ..., Pgf6 gespeeld maar dit voor de hand liggende antwoord is niet de beste zet. De stelling bevat een kans voor een scherpe tegenaanval.

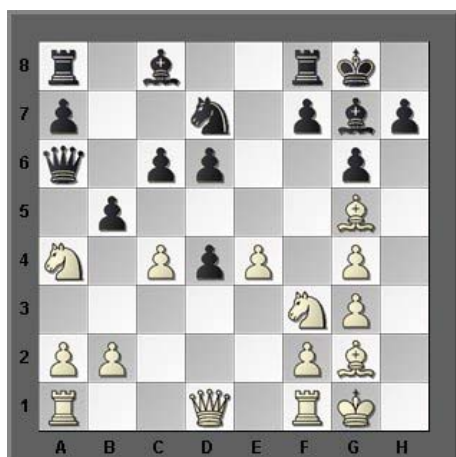
11. ... e5xd4 !

Sm. Een hoogst onaangename verrassing die leidt tot grote tactische complicaties. Deze voortzetting maakte zo'n diepe indruk op Botwinnik dat hij bij zijn annotaties bij deze partij schreef: "Het is verrassend dat **Smyslov** in staat was zich zo gedetailleerde voor te bereiden op een variant die ik nooit eerder op mijn repertoire had gespeeld behalve in trainingspartijen. ..."

Sm. De methoden om je op openingen voor te bereiden zijn wijd en zijd bekend en bevatten geen geheimen, daarom wil ik op dit punt enkele overwegingen vermelden. Zoals we weten is de zet 9. Le3 eerder gespeeld en dus heb ik ook deze zet in mijn theoretische analyse van de opening meegenomen; net als 9. d5 en 9. h3 en ik slaagde er in een verbetering voor de verdediging (11. exd4) te vinden. Dat is het verhaal achter het nieuwtje dat mijn succes bracht in deze partij.

12.	Pc3-a4	Db6-a6
13.	h3xg4	b7-b5

Overschie Schaak:

Sm. Met deze energieke zet verdient zijn materiaal terug omdat wit geen goed veld heeft voor het aangevallen paard.
 Na 14. Le7, Te8; 15. Lxd6, bxa4;
 16. Pxd4, Pe5 of 14. cxb5, cxb5; 15. Pxd4, bxa4; 16. e5, Lb7 verdient de zwarte stelling de voorkeur.

14. **Pf3xd4** **b5xa4**
 15. **Pd4xc6** ...

Sm. Op deze manier wint wit een kwaliteit maar roept een aanzienlijk gevaar over zich af. Maar, in andere varianten komt hij, zonder enige compensatie, in grote moeilijkheden terecht; bij voorbeeld:
 15. b3, Pe5; 16. Le7, Lxg4; 17. f3, Tfe8;
 18. Lxd6, Tad8; enz.

15. ... **Da6xc6**
 16. **e4-e5** **Dc6xc4**
 17. **Lg2xa8** **Pd7xe5**

Sm. Zwart heeft uitstekend spel voor de kwaliteit omdat de witte stukken uiteengeslagen staan en daardoor gemakkelijk object van aanval kunnen worden. Slaat wit nu op d6 dan wordt zwart met 18. ., Dxc4 gevaarlijk op de

koningsvleugel terwijl wit na 18. Le7, Lxg4; 19. Dd5, Te8; 20. Lxd6, Td8; 21. Dxc4, Pxc4 één van zijn lopers verliest.

18. **Ta1-c1** **Dc4-b4**
 19. **a2-a3** **Db4xb2**
 20. **Dd1xa4** **Lc8-b7 !**

MD *het uitroepteken is van Smyslov, niet van Fritz.*

Sm. Een sterke zet omdat door ruil van de witte lopers wits koningsstelling zwak wordt.

Fr. Slechter is 20. ., Pxc4; 21. Le7, Le6; 22. Lxf8, Lxf8; 23. Tb1 en wit staat beter.

21. **Tc1-b1** ...

Sm. Wit heeft zich een aantal zetten zorgvuldig verdedigd maar hier mist hij het beste antwoord. Na 21. Lxb7, Dxb7; 22. Tc3, h6; 23. Lf4, Pf3+ 24. Txf3, Dxf3; 25. Lxd6, Td8; 26. Lc5 is de stand bijna in evenwicht. De tekstzet wordt overtuigend weerlegd.

21. ... **Pe5-f3 +**
 22. **Kg1-h1** ...

Fr. Nauwkeuriger is 22. Kg2!? Lxa8; 23. Txb2, Pxc5+ 24. f3, Lxb2; 25. Dxa7 maar ook dan staat zwart staat beter.

22. ... **Lb7xa8 !**

Fr. Minder goed is 22. ., Pxc5+ 23. Lxb7, Da2; 24. Td1 en wit staat iets beter.

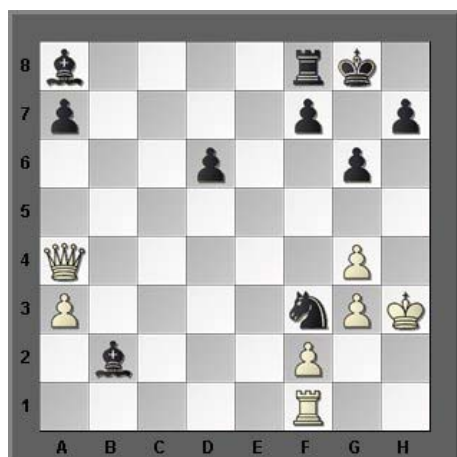
23. **Tb1xb2** **Pf3xc5 +**
 24. **Kh1-h2** ...

MD *Smyslov maakt er maar één keer melding van maar Fritz 11 vindt diverse zetten van wit onnauwkeurig. Zou Botwinnik mentaal gebroken zijn?*

Fr. Beter is 24. f3!? Lxb2; 25. Kh2 maar zwart staat ook dan beter.

24. ... **Pg5-f3 +**
 25. **Kh2-h3** **Lg7xb2**

Overschie Schaakt

Sm. De afruiloperatie heeft er toe geleid dat zwart zijn kwaliteit achterstand heeft omgezet in drie lichte stukken voor zijn dame, dat is meer dan voldoende compensatie, en bovendien staat de witte koning bloot aan aanvallen.

26. **Da4xa7** **La8-e4**
 27. **a3-a4** **Kg8-g7**
 28. **Tf1-d1** **Lb2-e5**
 29. **Da7-e7 ?** ...

Fr. Hardnekkiger is 29. a5, Th8; 30. Kg2 maar zwart blijft gewonnen staan.

29. ... **Tf8-c8 !**

Sm. Zwarts lichte stukken hebben hun ideale plaats in het centrum ingenomen en nu brengt hij zijn toren in het spel wat tot een snelle beslissing van deze spannende strijd leidt.

30. **a4-a5** **Tc8-c2**
 31. **Kh3-g2** **Pf3-d4 +**
 32. **Kg2-f1** **Le4-f3**
 33. **Td1-b1** **Pd4-c6**

0-1

Kandidatentoernooi Amsterdam 1956

Smyslov mag dan de wereldtitel niet hebben veroverd, hij had wel het recht om bij het eerstvolgende Kandidatentoernooi opnieuw een gooi te doen naar de titelmatch zonder de gehele cyclus van zonetoernooi, interzonetoernooi en kandidatentoernooi te moeten afwerken.. Hij hoefde, om het eens in Champions League termen te zeggen, geen voorronden te spelen.

Ook van dit Kandidatentoernooi verscheen een boek (bevindt zich in onze bibliotheek) van de hand van Dr. Max. Euwe met als co-auteur W.J. Muhring.ⁱⁱⁱ en waar ik uit zullen putten voor de analyses van Euwe (geormerkt ME) en om de visie van **Smyslov** weer te .geven ga ik weer te rade bij zijn boek [zie ⁱⁱ].

De eindstand van dit dubbelrondig toernooi tussen 10 geweldenaars laat zien dat **Smyslov** onbetwist de enige uitdager was:

1.	Smyslov	11,5 uit 18	6+ / 1- / 11=
2.	Keres	10,0	3+ / 1- / 14=
3-7	Geller	09,5	6+ / 5- / 07=
3-7	Bronstein	09,5	4+ / 3- / 11=
3-7	Spassky	09,5	3+ / 2- / 13=
3-7	Szabó	09,5	3+ / 2- / 13=
3-7	Petrosian	09,5	3+ / 2- / 13=
8-9	Filip	08,0	4+ / 6- / 08=
8-9	Panno	08,0	2+ / 4- / 12=
10	Pilnik	05,0	1+ / 9- / 08=

Wit: **V. Smyslov**
Zwart: **D. Bronstein**
 Plaats: Amsterdam (16) 1956
 Opening: *Symmetrisch Engels*

In een algemene inleiding bij de 16^e ronde komt onze Dr. Max Euwe tot het volgende:

Euwe In deze ronde kwam **Smyslov** alleen aan de leiding en wel door een glanzende overwinning op Bronstein. Naar eigen zeggen was **Smyslov** overtuigd dat deze partij zijn beste prestatie van het hele toernooi is.

Het was typisch moderne opening, waarin **Smyslov** zijn beide centrumpionnen tot en met de 14e zet in hun uitgangspositie liet staan. Een interessante schermutseling op de damevleugel werd met een centrumactie à la **Smyslov** beantwoord. Toch was Bronstein bij de les en kon met een geraffineerd

Overschie Schaakt

pionoffer de ergste gevaren bezweren. **Smyslov** offerde op zijn beurt de pion weer terug en wikkeld af naar een iets beter staand eindspel. Door een zwakke zet van Bronstein wordt het hoge niveau van de partij enigszins teniet gedaan. Het voordeel van **Smyslov** nam aanzienlijk toe maar toch zou Bronstein misschien nog remise hebben kunnen maken wanneer hij niet, kort voor het afbreken, een twijfelachtige zet overkomen was.

1.	c2-c4	Pg8-f6
2.	Pg1-f3	c7-c5
3.	g2-g3	d7-d5
4.	Lf1-g2	Pb8-c6

Sm. Op 4. d4 had 5. e3, Pc6; 6. cxd4, cxd4; 7. d3 kunnen volgen met overgang naar een Moderne Ben-Oni met verwisselde kleuren.

5.	c4xd5	Pf6xd5
6.	Pb1-c3	Pd5-f6

Euwe Ook mogelijk was ruil op c3 terwijl 6. ..., Pc7 plus 7. ..., e5 tot een variant van het Maróczy-Engels leidt.

Sm. Tot beter bestudeerde posities leidt 6. ..., Pc7 gevolg door 7. ..., e5. Deze partij, die tegen het einde van het toernooi werd gespeeld, was beslissend voor de strijd om de eerste plaats en beide spelers waren vanaf het allereerste begin uit op een gecompliceerde partij.

7.	0-0	e7-e6
8.	b2-b3	Lf8-e7
9.	Lc1-b2	0-0
10.	Ta1-c1	...

Euwe De witte opstelling is bijzonder modern: het oprukken van de centrumpionnen gebeurt pas ná de voorbereidende flankmanoeuvres.

10.	...	Dd8-a5
11.	Pc3-a4	...

Sm. Wit is beter ontwikkeld uit de opening gekomen en kan actief worden op de damevleugel door de pion op c5 aan te vallen. Zwart ervaart wat problemen bij het in het spel brengen van zijn loper op c8.

11.	...	Tf8-d8
12.	Dd1-c2	Pc6-b4
13.	Dc2-b1	Pf6-d5

Euwe Tegen 14. Pg5 gericht.

Sm. Zwart moest rekening houden met de dreiging 14. Pg5.

14.	a2-a3	Pb4-a6

Sm. Zwart combineert de extra dekking van c5-pion met de ontwikkeling van zijn loper naar d7.

15.	e2-e4 !	...

Euwe Verdrijft het paard uit zijn centrale positie (uitroepteken van ME). De gedachte dat d2 zwak zou kunnen worden speelt geen rol omdat wit altijd de mogelijkheid heeft op d2-d4 te spelen. Wit heeft zijn stukken beter opgesteld dan zwart. Het is daarom alleen maar terecht dat zich de tekstzet kan permitteren.

15.	...	Pd5-f6
16.	Lb2-c3	Da5-b5
17.	Tf1-d1	...

Sm. Wit verbetert consequent de posities van zijn stukken. Nu is 17. ..., Ld7 slecht met het oog op 18. Pe5 met de dreiging 19. Lf1.

17.	...	c5-c4

Euwe Een origineel pionoffer dat zwart de mogelijkheid geeft het evenwicht bijna te herstellen.

Sm. Een ingenieuze verdediging. Zwart offert de pion die hem slechts zorgen baart en verwerft tegenspel. Het terugtrekken van de dame naar e8 zou te passief zijn.

18.	Lc3xf6	Le7xf6
19.	Tc1xc4	Db5-a5

Euwe De pointe van het pionoffer, nu dreigt de vork 20. ..., b5.

Overschie Schaakt

20. e4-e5 ! ...

Euwe Een arglistige finesse: op 20. ..., Lxe5; 21. Pxe5, Dxe5 volgt verrassend 22. Txc8! Taxc8; 23. Lxb7 en wit heft een gezonde pluspion.

Sm. Een energiek antwoord waarmee wit vermijdt het initiatief te kwijt te raken. Op 20. ..., Lxe5 kan volgen: 21. Pxe5, Dxe5; 22. Txc8, Taxc8; 23. Lxb7 met voordeel voor wit.

20. ... Lf6-e7

Euwe Het terugdrijven van de zwarte looper is een succesje voor wit, o.a. omdat de kortste weg naar de koningsvleugel voor de zwarte dame versperd is.

21. Pa4-c3 Lc8-d7

Euwe Op 21. ..., Dxa3 zou 22. Ta4, Dc5; 23. Pe4, Dc7; 24. Pge5, g6; 25. Th4, h5; 26. Txx5 volgen.

En 21. ..., Lxa3 is ook niet goed wegens 22. Ta4, Dc5; 23. Pg5, g6; 24. Txa6!

Sm. Op 21. ..., Lxa3 volgt 22. Ta4, Dc5; 23. Pe4, De7; 24. Pfg5 met een heel sterke aanval.

Wanneer 21. ..., Dxa3 dan 22. Pe4, Da5; 23. Peg5, g6; 24. Th4, Lxg5; 25. Pxg5, Dxe5; 26. Pxf7! Kxf7; 27. Txx7+ Kf6; 28. Te1 en zwart heeft geen verdediging meer.

22. b3-b4 ...

Euwe Wit had met 22. a4 zijn pluspion kunnen behouden maar in dat geval zou zwart met 22. ..., Lc6 positionele compensatie hebben gekregen. In het algemeen heeft men het tegen Bronstein niet gemakkelijk wanneer men (gering) materieel voordeel moet strijden tegen positioneel nadeel. Het is daarom begrijpelijk dat **Smyslov** (juist

Smyslov, de grote strateeg; MD) er de voorkeur aan geeft de pion terug te offeren om op die manier het initiatief te behouden. Of dat ook objectief juist is mag in het midden gelaten worden.

Sm. Met teruggave van de pion behoudt wit het initiatief. Na 22. a4, Tac8 zou zwart reële kansen op tegenspel op de damevleugel verwerven.

22. ... Da5xa3

23. b4-b5 Pa6-b4

Euwe Zwart niets anders daar op 23. ..., Pc5; 24. d4 zou kunnen volgen.

24. Pf3-g5 ...

Euwe Brengt een eindspel in 't verschiet dat slechts iets beter staat voor wit.

24. ... Le7xg5

25. Db1xb4 ...

Sm. De fase van de tactische complicaties is voorbij. Wit gaat over naar het eindspel: hij heeft een ruimtelijk voordeel en zijn looper heerst op de diagonaal h1-a8.

25. ... Da3xb4

26. Tc4xb4 Ld7-e8

Euwe Oog om oog, een pion voor een pion. Voor een eventueel verlies van de looper op b7 stelt zwart zich schadeloos met de pion op d2.

27. d2-d4 Ta8-c8

28. Tb4-b3 b7-b6

Sm. Zwart onttrek zijn pion aan de aanval. Hij is niet in staat het opspelen van de d-pion te voorkomen.

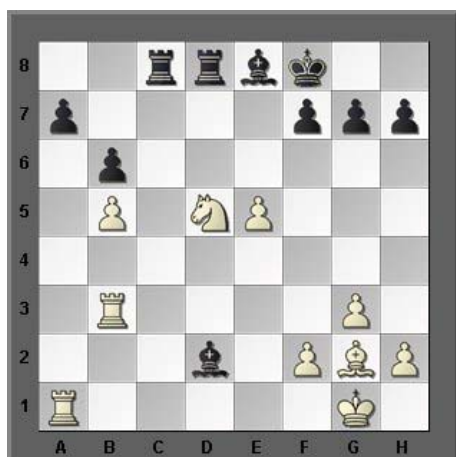
29. d4-d5 e6xd5

30. Pc3xd5 Kg8-f8

Euwe Er dreigde 31. f4.

31. Td1-a1 Lg5-d2 ?

Overschie Schaak:

Sm. Tot hier heeft zwart zich zeer nauwgezet verdedigd maar hier begaat hij een onnauwkeurigheid. Behoedzamer was 31. ... Tc1+ 32. Txc1, Lxc1 wat een verdedigbare stelling oplevert.

Euwe Hiermee raakt zwart in onoverkomelijke problemen die hem met 31. ..., Tc1 eenvoudig bespaard waren gebleven. De nu volgende mokerslag kan men heel makkelijk over het hoofd zien.

32. e5-e6 ! ...

Sm. Een tactische nekslag. Er dreigt een vork op e7 en op 32. ..., fxe6 komt het verpletterende 33. Tf3+ Lf7; 34. Txa7 en op 32. ..., Td6 wint wit met 33. e7+ Kg8; 34. Td3, La5; 35. Pf6+ Txf6; 36. Td8

Euwe Verschrikkelijk; er dreigt nu 33. e7+ terwijl wit na 32. ..., fxe6 met 33. Tf3+ Lf7; 34. Txa7, Tc1+ 35. Lf1, Txd5; 36. Txf7+ zonder meer wint. Het moge overigens duidelijk zijn dat 32. Txa7 zou falen op 32. ..., Tc1+ 33. Lf1, Txd5.

32. ... Ld2-g5

Fr. Nu is 32. ..., fxe6? niet goed, wegens: 33. Tf3+ Lf7; 34. Txa7, Tc1+ 35. Lf1, exd5; 36. Txf7+ (36. Taxf7+?! Kg8) 36. ..., Kg8; 37. Txg7+ Kf8; 38. Taf7+ Ke8; 39. Tb7 en wit wint.

Euwe Een treurige terugtocht.

33. h2-h4 ...

Sm. De situatie is sterk veranderd en zwart zit in de hoek waar de klappen vallen.

33. ... f7xe6

Sm. 33. ..., Lf6 is nauwelijks beter; wit had kunnen vervolgen met 34. Txa7, fxe6; 35. Pxf6, gxf6; 36. Txh7, en wanneer zwart verder gaat met 36. ..., Tc5; dan

37. Lc6, Lxc6; 38. xc6, Txc6; 39. Ta3 en wit bezet met zijn tweede toren de 7^e rij.

34. Tb3-f3 + ...

Fr. Natuurlijk niet 34. hxg5?! exd5; 35. Txa7, Lg6; 36. Tf3+ Kg8 en het evenwicht is weer herstelt.

34. ... Kf8-g8

Euwe Op 34. ..., Lf6 volgt 35. Pxf6, gxf6; 36. Ta7 en wint minimaal een pion.

35. Lg2-h3 ! ...

Euwe Fraai gespeeld; er dreigt kwaliteitswinst.

35. ... Le8-d7

Sm. 35. ..., Lf7 is onbevredigend met het oog op het simpele 36. Txa7.

36. Ta1xa7 e6xd5

37. Ta7xd7 Lg5-f6

Sm. Na 37. ..., Txd7; 38. Lxd7, Tc1+ 39. Kg2, Lf6; 40. Lxc6+ Kf8; 41. Lxd5 heeft wit een pluspion.

38. Lh3-e6 + ...

Euwe Hier had wit met 38. Txd5 een pion kunnen winnen maar dan ziet de stelling er toch remiseachtig uit. Het is begrijpelijk dat **Smyslov** meer wil bereiken.

38. ... Kg8-f8 ?

Fr. 38. ..., Kh8!? houdt de strijd gaande.

39. Td7-f7 + Kf8-e8

40. Tf7-b7 ?? ...

Fr. De stelling wordt er niet beter op. Beter is 40. Te3 met groot voordeel voor wit 40. ..., Tc1+ 41. Kg2.

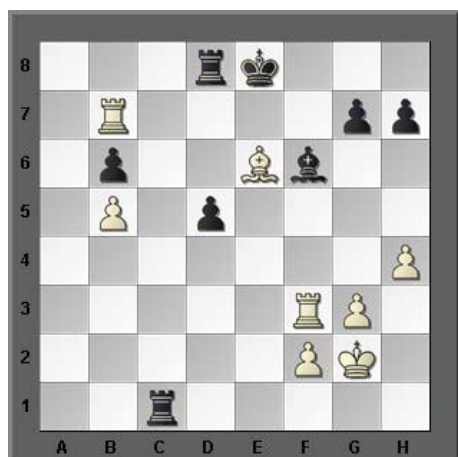
MD De beide vraagtekens zijn van Fritz; noch Euwe noch Smyslov hebben achteraf kritiek op de tekstzet.

40. ... Tc8-c1 +

Sm. Het is wellicht nuttig hier te vermelden dat de laatste zetten onder hoge tijdsdruk moesten worden gespeeld. Zwart is er in geslaagd het materiële evenwicht te bewaren maar de ongelukkige positie van zwarts koning stelt wit in staat een beslissend positioneel voordeel te veroveren. 40. ..., Tb8 verdiende overweging met erkenning van het verlies van pion d5.

41. Kg1-g2 ...

Overschie Schaak:

41... Td8-d6?? (2,7)

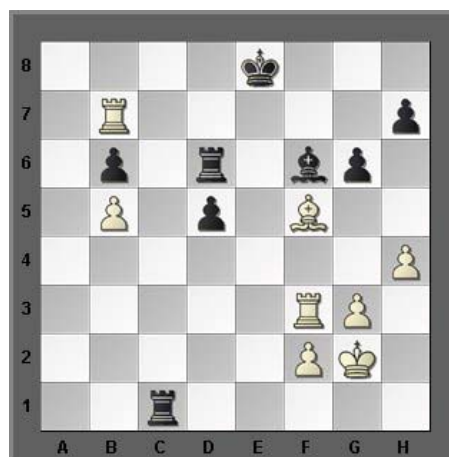
MD De blunderaanduiding (??) bij deze zet en de 42^e zet van wit zijn voor rekening en verantwoording van Fritz 11; wel gebaseerd op een 11 zetten diepe variant. Zowel Euwe als Smyslov geven deze zetten geen bijzondere aandacht.

Fr. Noodzakelijk was 41. ...Tc3 met als mogelijk vervolg 42. Txc3, Lxc3; 43. Txb6, Ld4; 44. Tb7, Td6; 45. Lg8, h6; 46. f4, Td7; 47. Tb8+ Ke7; 48. h5, Kd6; 49. Tc8, Tc7; 50. Td8+ Td7; 51. Txd7+ Kxd7; 52. Lxd5, Lf6. Dat maakt het verschil tussen 0,68 en 2,7.

42. Le6-f5 ?? (0,91) ...

Fr. Wit behoudt nog wel voordeel maar het kon veel beter.; 42. Te3 is de kortste weg naar winst. Bij voorbeeld: 42. ..., Kf8; 43. Tf7+ Ke8; 44. Lxd5+ Kd8; 45. Lc6, Txc6; 46. bxc6, Txc6; 47. Ta3, Ke8; 48. Tb7, Tc8; 49. Kf3, Kf8; 50. Txb6, Tc7; 51. Ta8+ Kf7; 52. Ta4, g6; 53. Kf4 en 2,7 is ruim meer dan 0,91.

42. ... g7-g6 ?

Euwe (voorziet de zet van een vraagteken)

Gezien de tijdnood voorbij is, is dit een ernstige fout, die het verlies versneld. Noch Bronstein noch Smyslov hielden hun notatieboekjes juist bij anders had Bronstein geweten dat de tijdcontrole gepasseerd was en zich de nodige tijd gegund om de juiste voortzetting (42. ... h6) te vinden.

(Fritz 11 vindt overigens nog steeds dat 42. ..., Tc3 de beste zet is; MD)

Wit staat dan weliswaar beter maar een winstgang is moeilijk aan te geven. Na 42. ..., h6! 43. Te3+ Kf8 (niet 43. ..., Kd8 wegens 44. Tb8); 44. Ld7, Ld4 komt wit niet verder terwijl zijn kansen na 44. Lg6, Tc8 onduidelijk zijn.

Sm. Indien 42. ..., h6, dan 43. Te3+ Kf8 (43. ..., Kd8; 44. Tb8+) 44. Tb8+ Ld8; 45. Lg6, Txc6 (45. ..., Kf7; 46. h5) 46. Txd8+ Kf7; 47. Td7+ en 48. Txd5 met pluspion in het toreneindspel.

43. Lf5-d3 ...

Euwe De afgegeven zet. Merkwaardigerwijze mist Smyslov hier de directe winst door 43. Te3+ Kf8; 44. Le6! d4; 45. Te4, Le7; 46. Lb3 en de rest is kinderlijk eenvoudig. Opgemerkt moet worden dat na 44. ..., Le7 (i.p.v. d4) de uitval 45. Lg8 tot winst leidt.

Sm. Het is nu duidelijk dat, in weerwil van het materiële evenwicht, zwart met enkele zwakheden kampt. De pionnen op b6 en h7 zijn zwak en hij kan materiaalverlies niet meer ontgaan.

43.	...	Lf6-e7
44.	Tf3-e3	Td6-d7
45.	Tb7xb6	d5-d4
46.	Te3-f3	Le7-d6
47.	Tb6-a6	Ke8-e7
48.	Ta6-a8	Ld6-c5

Overschie Schaakt

Fr. De voorkeur verdiende 48. ..., Tb7 maar na 49. h5! gxf5; 50. Ta4 wint wit ook.

Euwe Zwart zit in de klem en zijn tegenstribbelen is vergeefs.

Sm. De witte torens zijn geweldig actief en het is moeilijk om iets beters voor zwart aan te geven. Op 48. ..., Td8 wint wit door 49. Ta7+ Tc7; 50. b6, Txa7; 51. bxa7, Ta8; 52. Lc4.

49. Ta8-h8 Ke7-d6
 50. Th8-c8 Kd6-d5
 51. h4-h5 ! ...

Sm. Profiterend van de penning op de c-lijn slaat wit de pionnen op de koningsvleugel uiteen. Zwart kan niet op h5 slaan wegens 52. Tf5+ Kd6; 53. Tc6+ en op 51. ..., Td6 volgt 52. Tc7.

Euwe Een beslissende krachtzet.. Op 51. gxf5 volgt 52. Tf5+ Kd6; 53. Tc6+ met stukwinst.

51. ... Tc1-c3
 52. h5xg6 h7xg6
 53. Tc8-c6 ...

Euwe Dreigt 54. Txf6 en 55. Tf5 mat.

53. ... Td7-b7 ??

Fr. Vergroot de problemen. Nodig was 53. ..., Ld6 en wit staat iets beter (*vraagtekens van Fritz 11; MD*).

54. Tc6xg6 Tc3xd3
 55. Tf3xd3 Kd5-c4
 56. Td3-d1 d4-d3
 57. Td1-c1 + 1-0

Wereldkampioenschapsmatch, Moskou 1957

Na de match van 1954, die in 12 – 12 eindigde, wat betekende dat de regerend wereldkampioen Botwinnik zijn titel mocht behouden, kon **Smyslov** na zijn overwinning in het kandidatentoernooi Amsterdam 1957 nu opnieuw een stormloop op de hoogste schaaktop ondernemen.

Statistisch was zijn kans niet groot want in het verleden had nimmer een kandidaat het er in tweede instantie beter afgebracht. Maar **Smyslov** kwam geweldig uit de startblokken en won de 1^e partij wat hij als een goed omen zag. Het verloop van de match, waarin Botwinnik in de oneven partijen wit had, ging als volgt:

Partijnr.:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	20	1	2	Tot
Botwinnik:	0	½	½	1	1	0	½	0	½	½	½	0	1	½	½	½	0	½	½	0	½	½	9½
Smyslov:	1	½	½	0	0	1	½	1	½	½	½	1	0	½	½	½	1	½	½	1	½	½	12½
Smyslov:	+11	1	=	-1	=	=	+1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	3	3	3		

Die laatste overwinning, de 20^e partij, wordt hieronder nader uitgewerkt met de commentaren van **Smyslov** (Sm.) in zijn eerder genoemde boek [zie ⁱⁱ] en commentaren van Fritz 11 (Fr.) die houdt zich tamelijk rustig houdt. Zelf heb ik weinig te berde te brengen maar doe dat cursief en met MD.

Wit: V. Smyslov
Zwart: M.M. Botwinnik
 Plaats: Moskou (20) 23-4-1957
 Opening: Frans, Nimzowitsch Verdediging

1. e2-e4 e7-e6
 2. d2-d4 d7-d5
 3. Pb1-c3 Lf8-b4
 4. e4-e5 c7-c5
 5. a2-a3 Lb4xc3 +
 6. b2xc3 Dd8-c7
 7. Dd1-g4 ...

Sm. Een actief plan met de dame in een aanvallende positie op de koningsvleugel. In de 14^e partij van deze match zette zwart hier voort met 7. ..., f5; 8. Dg3, Pe7 maar

voor deze partij had mijn opponent een iets nieuws voorbereid.

7. ... f7-f6

Sm. Geen erg goed idee, ingegeven door de wens van de gebaande paden af te wijken. De gebruikelijke antwoorden 7. ..., f5 en 7. ..., Pe7 zijn hoe dan ook niet minder.

MD *Ooit speelde ikin een thuiswedstrijd tegen iemand van Zwijndrecht die dit ook speelde. Hoewel ik won, zeker niet vanuit de opening, kreeg ik "op m'n donder" omdat ik Frans speel zonder deze variant*

Overschie Schaak:

te kennen. Hij stuurde mij keurig een artikel op uit de Schaakencyclopedie van de hand van Keene en gebaseerd op ideeën van Kasparov (die toen net aan z'n top kwam).

Het blijkt nu dat Kasparov zijn klassieken beter kende maar dit idee niet helemaal op eigen houtje had gevonden; zeker niet omdat we weten dat hij als jongeling geschoold is door Botwinnik.

8. **Pg1-f3** **Pb8-c6**

9. **Dg4-g3** ! **...**

Sm. Een goede zet die wits centrum pion versterkt en indirect de 3^e rij (en het veld c3) beschermt. Nu volgt op 9. ..., fxe5; 10. Pxe5, Pxe5; 11. Lf4 terwijl op 9. ..., cxd4; 10. exf6, Dxc3; 11. hxg3, Pxf6; 12. cxd4 kan volgen met betere kansen voor wit.

9. **...** **Dc7-f7**

10. **d4xc5** **...**

Sm. Met zijn loperpaar wil wit natuurlijk het spel openbreken. Hij krijgt een tripelpion maar niettemin een pluspion. Bovendien krijgt wit de mogelijkheid zijn loper naar d3 te ontwikkelen zonder rekening te moeten houden met het blokkerende c5-c4.

10. **...** **Pg8-e7**

11. **Lf1-d3** **f6xe5**

Sm. Gewoonlijk probeert Botwinnik de centrale pionnen formatie te verhelderen. Na de ruil vertrouwt zwart op de kracht van zijn centrum pionnen maar in dit geval slaagt hij er niet in gelijkspel te bereiken. Hoewel, het alternatief 11. ..., Ld7; 12. Tb1, 0-0-0 is ook niet helemaal gezond. Er zou kunnen volgen 13. 0-0 Pg6; 14. exf6, gxf6; 15. Pd4, a6; 16. Lxa6, bxa6; 17. Pxc6, Lxc6; 18. Tb8+ Kd7; 19. Dd6+.

12. **Pf3xe5** **Pc6xe5**

13. **Dg3xe5** **0-0**

14. **0-0** **Pe7-c6**

15. **De5-g3** **e6-e5**

16. **Lc1-e3** **...**

Sm. De openingsstrijd is in het voordeel van wit beslecht. Die heeft zijn ontwikkeling afgerond en z'n materiële voorsprong behouden. Zo kan wit de b-lijn benutten en het zwarte centrum aantasten met f2-f4.

16. **...** **Lc8-f5**

17. **Ta1-b1** **...**

Sm. Hier staat de witte toren uitstekend perkt de mobiliteit van de zwarte stukken in omdat die gebonden zijn aan de verdediging van pion b7.

17. **...** **Lf5xd3**

Sm. Passieve verdediging door Tb8 is niet Botwinniks stijl maar zo wordt de zwakke tripelpion opgeheven.

18. **c2xd3** **Ta8-e8**

19. **f2-f4** **Df7-c7**

Sm. Zwart had een poging kunnen doen om het spel te compliceren door 19. ..., c4 maar na 20. dxe4, Txe4; 21. f5, Tfe8; 22. Lg5, Pe5; 23. h3 dreigt wit een sterke aanval op te bouwen door f5-f6.

20. **f4xe5** **Tf8xf1** +

21. **Tb1xf1** **Dc7xe5**

22. **Dg3xe5** **Pc6xe5**

23. **Tf1-d1** **...**

Sm. Zo is wits taak teruggebracht tot de prozaïsche benutting van zijn materiële voordeel in het eindspel al moet worden toegegeven dat hij daarbij nog wel wat technische problemen moet overwinnen.

23. **...** **Kg8-f7**

24. **h2-h3** **Pe5-c6**

25. **Le3-f4** **Te8-e7**

26. **Lf4-d6** **Te7-d7**

27. **Td1-f1** + **Kf7-e6**

28. **Tf1-e1** + **Ke6-f7**

29. **Kg1-f2** **...**

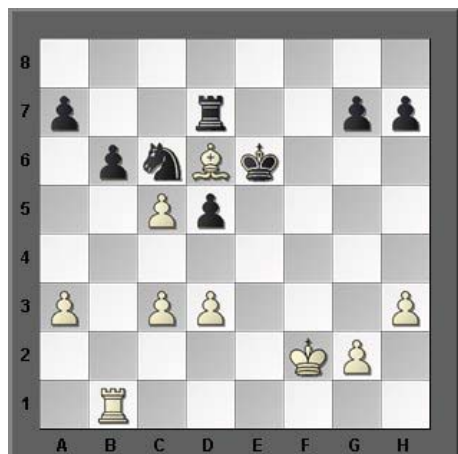
Overschie Schaakt

Sm. Wit heeft zijn positie aanzienlijk verbeterd en dit is het moment om de koning, het sterkste stuk in het eindspel, in te zetten.

29. ... **b7-b6**

Sm. Het is moeilijk voor zwart om iets te spelen. Met de tekstzet lost hij weliswaar zijn zwakte op b7 op maar ook wits dubbelpion.

30. **Te1-b1** **Kf7-e6**

31. **Tb1-b5 !** ...

Sm. Door de toren op de 5^e rij te posteren onthef hij zijn loper van de dekking van c5.

31. ... **d5-d4**

Sm. De met deze zet ingezette manoeuvre verzwakt louter zwarts positie omdat hij een tactisch puntje over het hoofd ziet (*Capablanca's beroemde **Petite Combinaison**; MD*).

Fr. Noodzakelijk was 31. ..., bxc5!? 32. Lf4, Pe5; 33. Lxe5, Kxe5; 34. Txc5, Kd6 en wit staat iets beter.

32. **c3-c4** **b6xc5**

33. **Ld6-h2 !** ...

Sm. De beslissende manoeuvre. Zwakker is 33. Lxc5, Tf7+ 34. Ke2, Tf5 en het valt wit niet licht zijn stukken te bevrijden.

33. ... **Td7-f7 +**

34. **Kf2-e2** **Tf7-e7**

Sm. Het blijkt dat 34. ..., Tf5 faalt op 35. g4, Tg5; 36. Lf4, Tg6; 37. Txc5. Maar ook na de tekstzet is het een simpele technisch zaak geworden.

35. **Tb5xc5** **Ke6-d7 +**

36. **Ke2-d2** **Te7-e6**

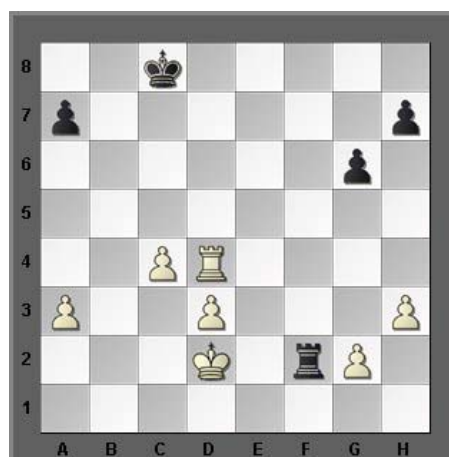
37. **Tc5-g5** **g7-g6**

38. **Tg5-d5 +** **Kd7-c8**

39. **Lh2-g1** **Te6-f6**

40. **Lg1xd4** **Pc6xd4**

41. **Td5xd4** **Tf6-f2 +**

42. **Kd2-c3** ...

Sm. De afgegeven zet. Zwart gaf zonder verder te spelen op omdat na 42. ..., Txg2; 43. Tf4, h5; 44. Tf7, Tg3; 45. Tg7 de verbonden vrijpionnen wit verzekeren van de winst.

1-0

M. Degeling

Geraadpleegde literatuur:

- i Zurich International Chess Tournament 1953, 2^e ed.
- ii 125 Selected Games of and by Vasily V. Smyslov, 1^e ed.
- iii Das Kandidatenturnier für die Weltmeisterschaft 1956

ISBN: 0-486-23800-8
ISBN: 0-08-026912-5
Geen ISBN

S.G. Overschie op de KNSB-ratinglijst van 1-8-2010

Winst/Verlies-volgorde

Rating

Bondsnr.	Naam	M/V	2010	2009	W / V
8325086	Lennepe, van C. (Cor)	M	1549	1480	69
7433063	Meer, van der J.H. (Jeroen)	M	1916	1848	68
6165731	Ruytenberg, R. (Ronald)	M	2052	1993	59
6193495	Feelders, C.W. (Cor)	M	2022	1970	52
8170305	Wilt, de R. (Rob)	M	1635	1595	40
6948337	Ochtman, H.W. (Henk)	M	2165	2141	24
6066544	Everwijn, A.	M	1846	1822	24
6063112	Gids, de W.F. (Wil)	M	1538	1522	16
6612485	Looijmans, K.N.H. (Karel)	M	2091	2076	15
6726489	Doornheim, J.L. (Hans)	M	1863	1849	14
8194428	Lindeboom, F. (Fokke)	M	1641	1628	13
7285366	Verbeek, R. (Ronald)	M	1729	1721	8
7155467	Smit, D. (Daan)	M	1811	1806	5
7971315	Koenen, J.C.	M	1440	1435	5
7218552	Smit, J. (Han)	M	1901	1897	4
6894140	Segers, A.J. (Albert)	M	2038	2038	0
6206838	Bergh, van den F.F.	M	1520	1520	0
6123579	Steenis, J.P. van	M	1464	1464	0
8323249	Duin, R.M. (Roelf Marten)	M	1310	geen	0
6150848	Herik, H.J. van den (Jaap)	M	geen	geen	0
7216429	Roedolf, A.P.	M	geen	geen	0
7420765	Meerman, L.Th.V. (Leo)	M	geen	geen	0
7441632	Bothof, D.W. (Dick)	M	geen	geen	0
8435383	Pobuda, Alex	M	geen	geen	0
8435603	Slingerland, P.	M	geen	geen	0
8441279	Erdtsieck, S.R.R.	M	geen	geen	0
8441906	Liefhebber, P.	M	geen	geen	0
6004812	Kloek, R.J.	M	1724	1726	-2
7242345	Kleinjan, P.W. (Pim)	M	1859	1862	-3
7075519	Fokkink, R.J. (Robbert)	M	2168	2172	-4
6897825	Jong, de M.M. (Maurits)	M	1960	1967	-7
8060602	Meyer, Y. (Yoram)	M	1595	1613	-18
7509469	Brunings, M.K. (Murphy)	M	1683	1703	-20
6061297	Degeling, M. (Rinus)	M	1806	1837	-31
6004922	Krop, H.A. (Henri)	M	1926	1961	-35
6491617	Brandenburg, E. (Erik)	M	2105	2148	-43
7023874	Kempen, van A. (Arnout)	M	1842	1903	-61
7971260	Diejen, N. van (Niels)	M	1326	1405	-79
7977255	Mulder, D. (Daniel)	M	1521	1667	-146

EXTERNE COMPETITIE**Overschie-1, Ronden 8 en 9.****Een tafje te kort.**

De spanning in klasse 3F neemt langzaam toe. Nog twee rondes te gaan en de strijd tekent zich inmiddels wel heel duidelijk af. Wat gaat het worden?

Voorafgaand aan de 8ste ronde was de stand aan kop als volgt:

	Klasse 3F	MP	BP	Tegen in ronde 8	Tegen in ronde 9
1.	De Pion-2	12	34	HWP (SvG)-3	Overschie
2.	Overschie	11	32½	Sliedrecht	De Pion-2
3.	HWP (SvG)-3	9	28½	De Pion-2	Landau Axel (nu 6 ^e)
4.	Sliedrecht	8	29½	Overschie	Souburg (nu 5 ^e)

De competitieleider mag gecompimenteerd worden met zo'n indeling. De top tegen elkaar en in de laatste ronde waarschijnlijk de nummers 1 en 2 tegen elkaar; kun je het je beter wensen?

Dat wij er gerust op waren tegen Sliedrecht is ver bezijden de waarheid, zelfs met de toezegging van de voorzitter van HWP (SvG) dat zij De Pion "altijd" wel versloegen en ook nu hun plicht zouden doen. Dat deden ze zeker alleen zonder het beloofde resultaat: het werd 4-4.

Okay, we waren er niet gerust op maar alles liep van een leien dakje. Ik kwam pas na enkele uren maar ruim voor de eerste tijdcontrole de zaal binnen en werd gelijk gerustgesteld: we hadden al 4½ punt en zouden nog twee remises bij komen. Precies voldoende om gelijk te komen met De Pion-2, wanneer zij gelijkgespeeld zouden hebben. Telefonisch contact bevestigde dit gelijke spel en dus onze doelstelling.

Het mocht niet zo zijn. De laatste twee partijen gingen allebei verloren en zo wonnen we dus met slechts 4½-3½ en staan we dus nog altijd een bordpunt achter; een tafje te kort om met een totaal gelijk uitgangspunt aan de laatste ronde te beginnen. Willen we promoveren dan zal er in die laatste ronde dus gewonnen moeten worden.

Nabeschouwing.

- Erik (1) bleek zijn theorie beter te beheersen en won soepel toen zijn tegenstander de verkeerde pion opschoof om zijn koning te beschermen; **1-0**.
- Ronald (3) kreeg weer eens de kans Frans te spelen en wit weet dan dat het niets wordt. Hij deed een poging om toch ... maar dat was gelijk een blunder die hout kostte: over en sluiten; **1-0**.
- Cor (4) en zijn opponent waren over één ding duidelijk: we doen geen winstpoging. Voor Cor een ongewoon rustige aanpak, gesloten linies en dus een logische remise; ½-½.
- Albert (5) kreeg Wessels als tegenstander aangewezen en die heeft wel de gewoonte ongebruikelijk te spelen. In no time stond hij – nota bene met wit – beduidend minder en Albert maakte met een prachtige ruimingsoffer de zaak af. Alle verder zetten hadden achterwege mogen blijven; **1-0**.
- Henk (2) speelde weer eens Ochmaniaans. Zeker mag worden geacht dat de tegenstander uit zijn openingskennis werd gehaald maar dat liet onverlet dat Henk, volgens Brüder Fritz, maar bar slecht uit de startblokken was gekomen. Maar ja, dan staat de echte Ochtmaniaan weer op en verpletterde de zwartspeler; **1-0**.
- Maurits (6) speelde een moeizame partij. Blundert in de opening een pion weg door te vroeg actief te worden en vecht daarna tegen de bierkaai. Misschien niet zo'n gelukkig woord bij Maurits maar ook Fritz zag nergens kansen voor onze Maurits; **0-1**.
- Henri (7) speelde een voor hem vertrouwd spelletje. Toch zal hij ook deze openingsvariant nog wel eens tegen het licht willen houden. Hij kwam goed door de perikelen heen en behield het evenwicht, niet meer dan dat. Een fraaie remisevariant, aangegeven door Fritz, liet hij links liggen en het is mij niet bekend of dat kwam door overmoed dan wel door het simpelweg niet opmerken; **0-1**.

Overschie Schaakt

Arnout (8) verloor zonder dat mij duidelijk werd of dat gewoon niet anders kon. Tot in het verre eindspel stond het steeds min of meer gelijk maar Arnout miste die laatste strohalm. Al weet je natuurlijk nooit of alle dreigingen van zwart in alle varianten kon worden gepareerd; **0-1**.

Partijen.

We schotelen u partijenfragmenten van Erik en Albert voor.

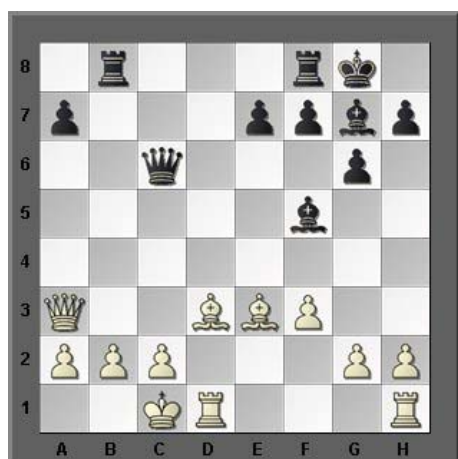
Voor de goede orde: commentaren zijn vooral van Fritz 11 (afgekort: Fr11). Als ik zelf wat te berde wil brengen dan doe ik dat *cursief* en voorafgegaan door mijn initialen: MD.

Af en toe wordt een waardering door Fritz 11 uitgesproken; een positieve score is voordeel voor wit, een negatieve score wijst op voordeel voor zwart.

Wit P. van den Bergh **2074**
Zwart E. Brandenburg **2154**
 Plaats Rodenburgstraat, Overschie
 KNSB-Competitie R-8
 27-3-2010, Bord 1

We pikken in deze partij de draad op na de 17^e zet van beiden, te weten:

17. **La6-d3** **Ta8-b8** (0,49)

18. **b2-b3** ?? (-5,5) ...

MD *Blundert de partij weg; de enige optie was 18. c3*

Fr11 Alleen met 18. c3 kan wit nog hopen op min of meer gelijk spel.
 Bijv.. 18. ..., Dd5; 19. Lxf5, Dxf5;
 20. Thf1 met gelijk spel
 20. Dxe7? Faalt op 20. ..., Lxc3;
 21. bxc3, Da5 met winnend spel voor zwart
 Bekende partijvoorbeelden zijn nog:
 18.c2-c3 Tf8-c8 19.Ld3xf5 g6xf5
 en nu:
1)
 20.Le3-d4 e7-e5 21.Ld4-f2 Lg7-f8
 22.Da3-a5 Tb8-b5 23.Da5-a4 Lf8-h6+
 24.Td1-d2 Lh6xd2+
 25.Kc1-d1 Tb5xb2

0-1 N. Kharuchi – A. Sirin,A
 Eskisehir 2004/CBM 100 ext;
2)
 20.Td1-d3 e7-e5 21.Th1-d1 Lg7-f8
 22.Da3-a5 Tb8-b5 23.Da5-a4 Dc6-e8
 24.Td3-d8 Tc8xd8 25.Td1xd8 De8xd8
 26.Da4xb5 Dd8-h4
 27.Db5xe5 Dh4-e1+
 28.Kc1-c2 De1-e2+
 29.Kc2-b3 De2-d1+
 30.Kb3-c4 Dd1-e2+
 31.Kc4-b3 De2-d1+
 ½-½ N. Karaklajic – V. Kortschnoj
 Belgrado 1956/MCD (31))

18. ... **Dc6-c3**
 19. **Da3-c5** ...

Fr11 Ook 19. g4 verandert niets meer zoals blijkt uit 19. ..., Lxd3; 20. Txd3, Da1+ 21. Kd2, Dxb1 en zwart wint.

19. ... **Dc3-b2** +
 20. **Kc1-d2** **Tb8-c8**
 21. **Td1-b1** ...

Fr11 De strohalm 21. Dxf5 geeft toch te weinig draagvermogen 21. ..., gxf5; 22. Ke2, Txc2+ 23. Lxc2 en zwart blijft aan de leiding

21. ... **Lg7-c3** +
 22. **Kd2-e2** **Lf5xd3** +

Fr11 Minder goed is 22. ..., Dxa2?! 23. Db5, Lxd3+ 24.Dxd3 al blijft zwart veel beter staan.

23. **Ke2xd3** **Tf8-d8** +
 24. **Dc5-d4** **Lc3xd4**
0-1

Overschie Schaakt

Wit C. Wessels **1980**
Zwart A.J. Segers **2025**
 Plaats Rodenburgstraat, Overschie
 KNSB-Competitie R-8
 27-3-2010, Bord 5

Deze partij is al wat verder gevorderd wanneer we de strijd, nou ja strijd, gaan volgen. De laatste zetten waren:

22. Le3-d2 Le7-b4 -1,4
MD Wit heeft nog maar weinig tijd gebruikt (na zijn 20^e zet had hij nog 90 minuten over), zwart heeft na zijn 22^e zet nog 32 minuten over.

23. Pc3-e4 ...
 Fr11 Een ander idee is 23. Kh3 maar ook dan staat zwart veel beter.

23. ... Tc8-c2 (-2,4)
24. Kg2-h3 ...
24. ... Pd5xf4 +! (-4,3)
 Fr11 Een prachtige afleiding, de d-lijn wordt geforceerd vrijgemaakt voor de toren op d8
MD en - na slaan op d3 (met schaak!) - gaat de aanval op d2 onverdroten verder. Het is over en uit voor wit.

25. g3xf4 ...
 Fr11 25. Lxf4, Txe2 met penning;
 25. gxf4, Dxd3+ met dubbele aanval.

25. ... Td8xd3 +
26. Pe4-g3 Td3xd2
 Fr11 Met 26. ..., Lxd2? Zou zwart de partij alsnog wegblunderen. Zie 27. Ta3, Txg3+ 28. hxg3, Dxb2; 29. Txd2, Txd2; 30. Td3 en wit trekt aan het langste einde.

27. Td1xd2 Tc2xd2
 Fr11 Zwakker is 27. ..., Lxd2 al komt zwarts winst niet in gevaar 28. De5, h6; 29. Tf1.

28. De2-e5 Db3xb2
29. De5-b8 + ...
 Fr11 29. Dxb2 lost niets op. 29. ..., Txb2; 30. Kg4, Ld6 en wint.

29. ... Lb4-f8
30. Ta1-e1 ...
 Fr11 Meer weerstand biedt 30. Th1, Db3; 31. De5 maar genoeg is het natuurlijk niet.

30. ... Td2xh2 +
31. Kh3-g4 f7-f5 +
32. Kg4-g5 ...
 Fr11 Het valt aan te nemen dat wit geen zin meer had in 32. Pxf5, Dg2+ 33. Pg3, h5+ 34. Kg5, Dxc3 mat.

32. ... Db2-f6 mat!

Overschie Schaakt

Overschie-1	Rating	Bord	Sliedrecht-1	Rating	Uitslag
<i>E. Brandenburg</i>	2154	1	P.M. van der Bergh	2074	1 – 0
H. Ochtman	2147	2	<i>B. van de Donk</i>	2033	1 – 0
<i>R. Ruytenberg</i>	2061	3	W. Boer	2051	1 – 0
C. W Feelders	1981	4	<i>J. van Rekom</i>	1903	½ - ½
<i>A.J. Segers</i>	2025	5	C. Wessels	1980	1 – 0
M.M. de Jong	1970	6	<i>W.H. Pool</i>	2016	0 – 1
<i>H.A. Krop</i>	1944	7	R. van Rekom	1942	0 – 1
A. van Kempen	1847	8	<i>C.M. Mijster</i>	1867	0 – 1
gem.	2016		gem.	1983	4½ – 3½

*De spelers met **zwart** zijn cursief vermeld.*

Rinus Degeling

Overschie-1, Ronde-9.

Koninginnerit te zware opgave.

op het moment van schrijven, ruim na de laatste ronde, is de Tour de France zo goed als afgelopen maar die suggereert toch een beetje de kop.

Na een zeven ronden lange achtervolging kwamen wij in die laatste ronde tegenover de koploper te zitten met de opdracht die te verslaan om kampioen te kunnen worden. Dat bleek een te zware opgave. Omdat ik er die ronde niet bij kon zijn en mij ook niet alle partijen werden toegestuurd, verliezen doet pijn, onthoud ik mij maar van commentaar, misschien voelt Arnout zich geroepen zijn persoonlijke visie via de paragraaf *Nabeschouwing* naar buiten te brengen. Maar voor de geschiedschrijving moeten de essentiële gegevens aan het clubblad worden toevertrouwd.

Eén saillant detail wil ik hier nog memoreren. De tegenstander van Albert begon aan het duel met een score van 7 uit 8 en werd door te winnen de topscorer van groep 3F. Maar Albert had met een overwinning ook op 7 uit 9 kunnen komen. En dan zou Henk (samen Guido Jansen van Dubbelschaak '97) met een score van 7 uit 8 als topscorer uit de bus zijn gekomen.

Nabeschouwing.

- Erik (1) ; **0-1.**
- Henk (2) ; ½-½.
- Ronald (3) ; ½-½.
- Cor (4) ; **1-0.**
- Albert (5) ; **0-1.**
- Maurits (6) ; **1-0.**
- Henri (7) ; ½-½.
- Arnout (8) ; **0-1.**

Persoonlijke resultaten

Voor de KNSB-rating ga ik hieronder uit van de rating per augustus 2009; dit in tegenstelling tot de KNSB-Competitiemailing van april 2010 waarin een voortschrijdende rating wordt gehanteerd. Mij is niet bekend of dit consequenties heeft voor de TPR zoals die na het laatste ronde verslag werd gepubliceerd.

Overschie Schaakt

Vaste teamleden	score	uit	G.B. ¹⁾	KNSB	TPR	
Brandenburg, E.	2,5	7	1,0	2148	1938	☹
Ochtman, H.W.	7,0	8	2,0	2141	2333	☺
Ruytenberg, R.	5,5	9	3,1	1993	2122	☺
Feelders, C.W.	7,0	9	4,2	1970	2160	☺
Segers, A.J.	6,0	9	5,0	2038	2082	☺
Jong, M.M. de	4,5	9	6,2	1967	1943	☺
Krop, H.A.	3,0	8	6,9	1961	1823	☹
Kempen, A. van	3,0	8	8,0	1903	1740	☹
Invallers:						
Smit, J.	0,0	1	1,0	1950	1822	☹
Fokkink, R.J.	0,5	1	2,0	2151	2033	☹
Meer, J. van der	1,0	2	2,0	1884	2034	☺
Degeling, M.	0,5	1	8,0	1820	1740	☹

¹⁾ = Gemiddeld bord.

Teamresultaten in roostervorm

	Klasse 3F	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	De Pion 2	15	42½	X	4½	3	4	5½	4½	5½	5	4½	6	K
2.	Overschie	13	40½	3½	X	4½	4½	4	6	4½	3½	5	5	
3.	Souburg	11	39½	5	3½	X	4	3	4½	5	5	3½	6	
4.	HWP Sas van Gent 3	11	36½	4	3½	4	X	2	4	4½	4½	5	5	
5.	Dubbelschaak '97	10	40½	2½	4	5	6	X	4	3	3½	5	7½	
6.	Landau Axel	10	37½	3½	2	3½	4	4	X	4½	4½	7	4½	
7.	Sliedrecht	8	36	2½	3½	3	3½	5	3½	X	5½	5	4½	
8.	Terneuzen	8	35½	3	4½	3	3½	4½	3½	2½	X	5½	5½	
9.	Botwinnik 2	3	27½	3½	3	4½	3	3	1	3	2½	X	4	D
10.	Middelburg	1	24	2	3	2	3	½	3½	3½	2½	4	X	D

Partijen.

Voor deze ronde passen wij even met het doorgeven van partijen, sorry!

Overschie-1	Rating	Bord	“opponent”	Rating	Uitslag
<i>E. Brandenburg</i>	2148	1	P. Dankers	2075	0 – 1
H. Ochtman	2141	2	<i>Peter Kuijpers</i>	2042	½ - ½
<i>R. Ruytenberg</i>	1993	3	Paul Kuijpers	2035	½ - ½
C. W Feelders	1970	4	<i>Jos Kuijpers</i>	1944	1 – 0
<i>A.J. Segers</i>	2038	5	B. Onrust	1970	0 – 1
M.M. de Jong	1967	6	<i>Ngo Hin Cheng</i>	1916	1 – 0
<i>H.A. Krop</i>	1961	7	M. Peeters	1946	½ - ½
A. van Kempen	1903	8	<i>M. Huijser</i>	1927	0 – 1
gem.	2015		gem.	1982	3½ – 4½

*De spelers met **zwart** zijn cursief vermeld.*

Rinus Degeling

Overschie Schaakt

Datum: 150310

Hallo Arnout,

Bij het lezen van je verslag in het clubblad "Overschie Schaakt" uitgave januari & februari 2010 van het Open Toernooi op zaterdag 28 november 2009 kwam de door jou gemelde opening 1. e4 e5 2. Pf3 d5 mij een beetje bekend voor, maar ik wist niet zo gauw waarvan.

Na verloop van tijd kon ik het mij weer herinneren: van het schaakspel "Chessmaster -the Art" dat men ook kan spelen op een Nintendo DS spelcomputer.

Bij de meesten is de Nintendo DS spelcomputer bekend van de "gewone" spelletjes maar er is ook een schaakspel Chessmaster voor verkrijgbaar, de hoogste rating van de virtuele tegenstander is Josh (elo 1800) en daarna volgt natuurlijk Chessmaster DS (elo 1850).

Kenji (elo 1432) heeft wel eens de gewoonte om na 1. e4 e5 2. Pf3 met 2...d5 door te gaan, blijkbaar vond de programmeur van het spel Chessmaster DS dit een goede opening voor zwart om de tegenstander mee te verrassen.

Ook na enig nadenken reageerde ik toen de eerste maal met wit als volg: 1. e4 e5 2. Pf3 d5 3. exd5 terwijl jij er voor koos om met 3. d4 door te gaan.

Omdat ik deze opening tot nu toe uitsluitend bij een schaakspelletje van Nintendo was tegengekomen had ik er tot dusver geen aandacht meer aan besteed ook al omdat ik met de voortzetting na 3. exd5 geen problemen in de opening had: 1. e4 e5 2. Pf3 d5 3. exd5 e4 4. De2 De7 5. Pd4 De5 enz. (bijv. 6. Pf3 De7 of 6. Dc4 Pd7).

Nu ik begreep dat men deze opening ook op de schaakclub of in een externe partij kan tegenkomen heb ik in mijn database (Mega Database 2008 van Chessbase) eens opgezocht hoeveel partijen met de beginzetten 1. e4 e5 2. Pf3 d5 er nog in voorkwamen, dat bleken er totaal 211 te zijn met ECO nummer C40.

De eerste partij uit deze database werd in 1842 te Londen tussen Cochrane, J en Staunton, H gespeeld, na 20 zetten won Cochrane met wit de partij.

Als gevolg van de gespeelde zetten in de 211 partijen geeft de database na 1. e4 e5 2. Pf3 d5 de volgende mogelijkheden voor de derde zet:

- A) 3. d3
- B) 3. exd5
- C) 3. Pc3
- D) 3. d4
- E) 3. Lb5+
- F) 3. Pxe5

Volgens de partijen uit de database gaat men na 1. e4 e5 2. Pf3 d5 3. d4 onder andere verder met 3...dxe4 4. Pxe5 Pd7.

Groeten, Jaap Koenen